

Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ
ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1910

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Κατὰ τὸ 1910 διηύθυνε τὰ σμυριδωρυχεῖα τῆς Νάξου ὁ κ. Ἀγ. Παναγιωτόπουλος, ἀπὸ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1911, ὁ ἐπιστάτης μηχανικός κ. Ι. Λιακόπουλος, χηρευούσης τῆς θέσεως τοῦ διευθυντοῦ.

Κατὰ τὸ 1910 ἀπασχολήθησαν ἐν ὄλφ 530 σμυριδωρυχῆται ἐξωρύξαντες 8 000 τόννους, ἤτοι 4.500 μὲν τόννους ἐκ τῶν ὄρυχείων Κορωνίδος μεταφερθέντας εἰς τὸν ὄρυμον Ληῶνος, 3.500 δὲ τόννους ἐκ τῶν ὄρυχείων Ἀπειράνθου μεταφερθέντας εἰς τὸν ὄρυμον Μουτσούνης.

Ἐκ τούτων καὶ ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος ἐν Ληῶνι ἀποθέματος μεταφέρθησαν εἰς Σύρον κατὰ τὸ 1910 τόννοι 9.700, ἀπέμεινε δὲ ἐν τῷ ὄρυμῳ Ληῶνος τὴν 31 Δεκεμβρίου 1910 ἀπόθεμα 4.000 περίπου τόννων.

Σημ. Εἰς τὸν λιμένα τῆς Νάξου ὑπάρχει ἀπόθεμα 2.000 περίπου τόννων σμύριδος προερχομένης ἐκ τῶν ὄρυχείων Κωξακῆς (κέντρον τῆς Νάξου δημὸς Γραγαίας) ἀτίνα ἀργούσι, τῆς ἐξ αὐτῶν προερχομένης σμύριδος θεωρηθείσης ὡς κατωτέρας ποιότητος καὶ ἀπορῆφθεισης ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν.

Ἐκ τοῦ μεταφερθέντος εἰς Σύρον ποσοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἐκεῖ ὑπάρχοντος ἀποθέματος ἐπωλήθησαν κατὰ τὸ 1910 τόννοι 12.939 ἀντί 1.321.519,50 φρ. χρ.

Οἱ τόννοι οὗτοι ἀπεστάλησαν ὡς ἑξῆς:

Χάρβην	τόννοι	490,000
Ρόττερδαμ	»	5 437,550
Λίβερπουλ	»	1.680 100
Βοστώνη	»	1.130,000
Νέαν Ὑόρκην	»	1.951,500
Βρέμην	»	500,000
Ἀμβούργον	»	710,000
Ἀμβέρσαν	»	540,000
Φιλαδέλφειαν	»	500,000

Ἐν ὄλφ τόννοι 12.939,150

Σημ. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐπωλήθη ὁλόκληρον εἰς τὴν τιμὴν τῶν 106,50 φρ. χρ. ἀλλὰ χίλιοι μὲν τόννοι ἐπωλήθησαν διὰ δημοπρασίας ἀντί 72 φρ. χρ. ὁ τόννος, καθόσον ἀπαιτιζόντο ἐκ τεμαχίων βάρους ἐκάστου ἐλάσσονος τῆς ἡμισείας ὀκτῶς, ἀτίνα λόγφ δυσχερεῶν διαλογῆς καὶ μεταφορᾶς θεωροῦνται μικροτέρας ἀξίας καὶ ἀπορῆφτίζονται ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν τῆς συνήθους ποιότητος.

Αἱ τοιαῦται πωλήσεις κατεβίβασαν τὸν μέσον ὄρυον τῆς τιμῆς κατὰ τόννον εἰς 102,13 φρ. χρ.

Τὸ ἀπὸ τοῦ 1892 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ 1910 συμπεριλαμβανομένου πωληθέντα ποσὰ ἀνέρχονται εἰς 210.336,79 τόννους.

Β' ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΧΑΛΑΡΩΝ

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο εὐρισκόμενον εἰς τὰ νοτιοανατολικά τῆς νήσου Σερύφου, ἐξηρέθη τῆς, κατὰ τοὺς περὶ μεταλλεῖων νόμους, παραχωρήσεως, δυνάμει τοῦ νόμου ΓΦΙΗ' τοῦ 1910, λόγφ τῆς ἀρίστης ποιότητος τοῦ μεταλλεύματός του καὶ ἐκμεταλλεύεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.

Ἡ διὰ διαγράμματος τῆς στρατιωτικῆς χαρτογραφικῆς ὑπηρεσίας ὀρισθείσα ἔκτασις αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς 22,479 στρέμματα.

Τὸ μέταλλευμα ἐμφανιζόμενον ἀκριβῶς εἰς τὸ ἀκρωτήριον Χάλαρα, εἶναι μαγνητικὸς σίδηρος περιεκτικότητος 65 - 66 % εἰς σίδηρον καὶ καθαρὸν ἐλαττωματικῶν προσμίξεων, ἀπαντάται δὲ εἰς δύο στρώματα παρακολουθούμενα ὑπὸ ἀσβεστολιθικῶν πετρωμάτων, ἐπὶ ἐκρηξιγενοῦς πετρώματος (γρανίτου).

Καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα τῆς ἐκτάσεως τοῦ μεταλλεῖου παρατηροῦνται ἐμφανίσεις καὶ ἐνδείξεις μεταλλεύματος, ὧν ὅμως τὴν σπουδαιότητα θὰ ἀποδείξωσιν αἱ ἐνεργηθιζόμεναι ἔρευναι.

Ἐνεργηθεῖσις δημοπρασίας κατὰ Μάϊον τοῦ 1891 ἀνεδείχθη ἐργολάβος ὁ κ. Γ. Γρῶμαν, προσενεγκῶν 7 δρ. κατὰ τόννον πωλουμένου μεταλλεύματος.

Ἡ ἐκμετάλλευσις ἤρχισεν ἐσχάτως διὰ δοκιμαστικῶν ἐρευνῶν, στεφθεισῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Γ' ἙΤΕΡΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Τὴν περιγραφὴν τῶν λοιπῶν ἐκμεταλλεύσεων τοῦ Δημοσίου ἴδε εἰς τὰ κατωτέρω, Κεφ. Δ' (Βαρυτίνη Μήλου) καὶ Κεφ. Ε' (Ἄλας, Μυλόπετρα, Γύψος, Θηραϊκὴ γῆ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Περὶ τῶν κατὰ τὸ 1910 περιορισμένων ἢ διακεκομμένων ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω περιγραφεισῶν ἐπιχειρήσεων, ὑπάρχουσιν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἄλλαι, ὧν αἱ ἐργασίαι, εἴτε εἶναι λίαν περιορισμέναι, ἔνεκα τῆς φύσεως τοῦ μεταλλεῖου ἢ οἰκονομικῶν λόγων, εἴτε εὐρισκονται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐρευνῶν καὶ δὲν ἔχουσι λάβει σημαντικὴν ἀνάπτυξιν.

Ἐπίσης ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἐκμεταλλεύσεις, ἐπιχειρηθεῖσαι ἄλλοτε ἐν μεγάλῃ σχετι-

κῶς κλίμακι, αἵτινες ὅμως ἤδη εἶναι ἐντελῶς διακεκομμένα.

Κατωτέρω δίδομεν εἰκόνα τινὰ τῶν πλείστων ἐκ τῶν ἐργασιῶν τούτων.

Α'. ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΣΙΔΗΡΟΥ

1. ΕΤΑΙΡΙΑ Η "ΣΕΡΙΦΟΣ",

Ἡ Ἐταιρία αὕτη κέκτηται ἐν Σερίφῳ τὰς ἑξῆς παραχωρήσεις:

1) Β. Δ. τῆς 31 Ἰανουαρίου 1870.	στρέμματα	5.122,763
2) Β. Δ. τῆς 23 Μαρτίου 1871.	»	2.675,420
3) Β. Δ. τῆς 15 Ἀπριλίου 1871.	»	4.288,288
4) Β. Δ. τῆς 19 Μαρτίου 1876.	»	5.187,310
5) Β. Δ. τῆς 19 Μαρτίου 1876.	»	5.593,839

Ἐν ταῖς παραχωρήσεσι ταύταις ἀπαντᾷται κυρίως σιδηρομετάλλευμα, ἀνάλογον καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας παρουσιαζόμενον, ὡς τὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐταιρίας Σερίφου - Σηλιαζέζης.

Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι ἡ Ἐταιρία «Σερίφος» δὲν ἔχει ἔφ' ὅλης τῆς ἐκτάσεως τῶν παραχωρησῶν της τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως σιδήρου, καθόσον οἱ ὑπ' αὐτῶν καταλαμβάνομενοι χῶροι συμπίπτουσι κατὰ πολὺ, πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐταιρίας Σερίφου - Σηλιαζέζης ἐκμεταλλευσόμενους δυνάμει προγενεστέρων παραχωρησῶν.

Ἐκμεταλλευνταὶ τῶν μεταλλείων τούτων, καλουμένων μεταλλείων Ἀβυσαλλοῦ καὶ Κούντορο, ὑπῆρξαν κατὰ σειρὰν Ν. Συνοδινός, Λισμάνης, Γ. Δεκαβάλλας, Ἐταιρία Ἐργοληψιῶν, Καράμπελας, Δεκαβάλλας (ἐκ νέου) καὶ τέλος, ὡς ὑπεκμισθῶνται τοῦ Δεκαβάλλα, Κακουλίδης καὶ Τσαβλίρης.

Ὁ Γ. Δεκαβάλλας ἔχει ἐνοικιάσει ἐκτὸς τῶν μεταλλείων τούτων καὶ τὴν διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 9 Μαρτίου 1881 παραχώρησιν ἐκ 13.857,700 στρεμμάτων, ἐκδοθεῖσαν ἀρχικῶς εἰς Σιμωνίδην, Βαφειαδάκην κλπ. καὶ ἐκμισθωθεῖσαν εἰς Λισμάνην.

Τὰ ἐκ τῶν μεταλλείων τούτων πωληθέντα ποσὰ ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Παρά τῶν Συναδινῶν	} μέχρι τοῦ 1900 τόννοι	8.000		
Λισμάνη				
Δεκαβάλλα				
Ἐταιρία Ἐργοληψιῶν	Ἔτος	1901	»	3.220
»	»	1902	»	27.950
»	»	1903	»	38.250
»	»	1904	»	17.150
Παρά τῶν Καράμπελλα	} »	1905	»	38.000
Δεκαβάλλα				
		Ἐν ὅλῳ τόννοι		132.570

Οἱ Κακουλίδης καὶ Τσαβλίρης ἐργασθέντες ὡς ὑπεκμισθῶνται τοῦ Δεκαβάλλα κατὰ τὸ 1910,

ἐξώρυσαν περὶ τοὺς 12.000 τόννους περιεκτικότητος 49% εἰς σίδηρον, οὓς ὅμως δὲν ἐπώλησαν μέχρι σήμερον. Διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην ἀπησχολήθησαν περὶ τοὺς 150 ἐργάται.

Ἐσχάτως τὰ μεταλλεῖα ταῦτα ἐξεμισθώθησαν εἰς τὴν Γαλλικὴν ἑταιρίαν «Σερίφος - Σηλιαζέζα».

2. ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΣΟΥΝΙΟΥ

(Société Française Sounium).

Ἡ Ἐταιρία αὕτη, εὐρισκομένη νῦν ὑπὸ διαλυσιν, συνέστη περὶ τὸ 1886 ἀγοράσασα τὰς κατωτέρω παραχωρήσεις παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρίας τὸ Σούνιον, ἃς ἐξεμεταλλεύετο αὕτη ἐν τῇ Λαυρεωτικῇ καὶ εἰς τὰς θέσεις Βρωμοπούσι καὶ Σούνιον.

1) Εἰς Ῥάλλην Β. Δ. τῆς 23 Αὐγούστου 1867.	στρέμματα	10.871,822
2) Εἰς Ῥάλλην Β. Δ. τῆς 23 Αὐγούστου 1867.	στρέμματα	4.342,369
3) Εἰς Ἐταιρίαν Σούνιον Β. Δ. τῆς 28 Νοεβρίου 1898	στρέμ.	138,260
Ἐν ὅλῳ στρέμματα		15.352,451

Ἐκ τῶν παραχωρησῶν τούτων ἐξώρυσσε μεταλλεῦματα ἀνάλογα πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἐν Λαυρεωτικῇ Ἐταιριῶν, πωλοῦσα τὰ μὲν μολυβδόυχα καὶ ψευδαργυροῦχα εἰς τὰς ἐν Λαυρίῳ μεγάλας Ἐταιρίας, τὰ δὲ σιδηρομεταλλεύματα καὶ σιδηρομαγγάνια εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἡ περιεκτικότης τῶν σιδηρομεταλλευμάτων ἦτο 49% εἰς σίδηρον, τῶν δὲ σιδηρομαγγανίων 30% εἰς σίδηρον καὶ 14% εἰς μαγγάνιον.

Ἡ περιεκτικότης τῶν μολυβδόυχων καὶ ψευδαργυροῦχων μεταλλευμάτων ἐποίκιλε λίαν.

Τὰ ἀπὸ τοῦ 1901 καὶ ἐφεξῆς ἐξαχθέντα καὶ πωληθέντα ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ποσὰ εἶναι τὰ ἑξῆς:

Ἔτος	Σίδηρος	Σιδηρομαγγάνιον	Μολυβδόυχα	Ψευδαργυροῦχα
1901	15.527	29.205	2.248	391
» 1902	26.467	—	7.309	—
» 1903	16.142	15.293	871	—
» 1904	5.843	30.570	1.775	448
» 1905	3.630	35.670	618	—
» 1906	—	23.293	1.139	—
» 1907	2.939	8.650	1.530	—
» 1908	—	520	973	109
» 1909	—	1.808	—	—
Ἐν ὅλῳ τόννοι	70.548	145.009	16.463	948

Κατὰ τὸ 1910 οὐδὲν ἐξήγαγε.

3. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΣ (Sp. Despozito).

Ὁ κ. Σπ. Δεσπόζιτος εἶχεν ἐκμισθώσει καὶ ἐξεμεταλλεύετο τὸ μεταλλεῖον τῶν Λεγραιῶν.

Τούτο ἐκτάσεως στρεμμάτων 21.128,987 παρεχωρήθη διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1873 εἰς τοὺς Σκαλιστήρην, Κολοκοτρώνην, Σουρμελῆν κλπ., οἵτινες ἐξεμισθωσαν αὐτὸ εἰς τὸν Ζωγράφον Μπότσην, ἐκμεταλλεύθεντα τοῦτο ἐπὶ τινὰ ἔτη. Παραιτηθέντος τούτου τῆς μισθώσεως, τὸ μεταλλεῖον ἐξεμισθώθη κατὰ τὸ 1905 εἰς τοὺς Σ. Δεσπόζιον, Σερπιέρην, Δεπιὰν καὶ Π. Σκουζέν, οἵτινες ἐπίσης τὸ ἐγκατέλιπον μετὰ διετίαν.

Τὸ μέταλλευμα εἶναι τὸ σύνηθες σιδηρομετάλλευμα τῆς Λαυρεωτικῆς.

Τὰ ἑξαχθέντα ποσὰ ἔχουσι περίπου ὡς ἑξῆς:

Ζωγράφ. Μπότσης	Ἔτος 1903	τόννοι	10,470		
»	»	»	1904	»	9,400
»	»	»	1905	»	2,700

Ὁ Σπ. Δεσπόζιος ἐξώρυσεν 6,300 τόννους, οἵτινες μένουσιν ἐπὶ τόπου ἀπώλητοι.

4. ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ, ΒΙΓΚΕΘΙΟΥ ΚΛΠ.

Τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ τῆς Λαυρεωτικῆς εὐρισκόμενα μεταλλεῖα, ἐξεμεταλλεύοντο μέχρι ἐσχάτων διάφοροι ἐκμεταλλευταί, ἐξορύσσοντες κυρίως σιδηρομαγγάνιον. Κατὰ τὰ τελευταῖα ὅμως ἔτη ἔνεκα τῆς κρίσεως, δυσκολιῶν ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαφόρων ἄλλων λόγων, πάντα σχεδὸν τὰ μεταλλεῖα ταῦτα ἀργοῦσιν.

Α' ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΑΡΔΕΞΑ

Ἡ Ἐταιρία αὕτη ἐξεμεταλλεύετο τὴν εἰς Δροσόπουλον διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Νοεμβρίου 1876 Βασ. Διατάγματος παραχώρησιν μολύβδου, ἣν κατέχει ἤδη ἡ ἐξαγοράσασα αὐτὴν Γαλλικὴ Ἐταιρία Λαυρίου.

Τὸ μέταλλευμα εὐρίσκεται ἐν τῷ ἀσβεστολίμφῳ εἰς στρωματοειδεῖς φλέβας, εἶναι δὲ μαγνητιῶδες σιδηρίτης καὶ λειμονίτης, περιλαμβάνων φλεβίδια γαληνίτου.

Τὸ ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ἐξαγόμενον σιδηρομετάλλευμα φορολογεῖται ἰδιαιτέρως δυνάμει τοῦ νόμου ΑΦΚΕ' τοῦ 1887, δι' οὗ παρεχωρήθη τὸ ἐπὶ τοῦ σιδήρου δικαίωμα, πρὸς 1 1/2 % ἐπὶ τῆς ἀκαθάρστου ἀξίας αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐκμεταλλεύσεως μέχρι τοῦ 1908, ὅτε ἡ Ἐταιρία Δάρδεξα συνεχωνεύθη μετὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐταιρίαν Λαυρίου ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου τὰ ἑξῆς ποσά:

Ἔτος	τόννοι	Σιδηρομετάλλευμα	Μολυβδόχα
Ἔτος 1894	.....	13.240	9.231
» 1895	.....	42.580	16.622
» 1896	.....	49.557	10.835
» 1897	.....	36.831	10.745
» 1898	.....	51.531	11.505
» 1899	.....	57.578	11.436
» 1900	.....	41.601	9.160
» 1901	.....	41.819	5.847
» 1902	.....	48.177	7.183
» 1903	.....	22.865	9.573
» 1904	.....	17.289	11.510
» 1905	.....	12.071	1.139
» 1906	.....	23.293	1.072
» 1907	.....	23.833	—
» 1908	.....	15.338	—
Ἐν ὄλφ	τόννοι	497.603	115.948

Β' ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΕΡΙΦΟΣ-ΣΠΗΛΙΑΖΕΞΑ

Αὕτη ἐξεμεταλλεύετο τὸ εἰς Μαυρογορδάτον, Δούμαν, Κωστήν κλπ. παραχωρηθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1874 Βασ. Διατάγματος μεταλλεῖον, ἐκ στρεμμάτων 2.494,709. Ἐπίσης εἰργάσθη καὶ εἰς τινὰ τῶν εἰς Πηνιατόρον παραχωρηθεισῶν, διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1878 Βασ. Διατάγματος, ἐκτάσεων. Ἡ γεωλογία τῶν μεταλλείων τούτων εἶναι ἀνάλογος τῆς ἤδη προκειμένου περὶ τῶν ἐν Λαυρίῳ μεταλλείων περιγραφείσης.

Τὸ κυρίως ἐξορυχθὲν μέταλλευμά ἦτο μαγνητιῶδες σίδηρος, ἐξ οὗ ἐπωλήθησαν τὰ ἐπόμενα ποσά.

Ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ I. Monin.

Ἔτος 1887	.....	τόννοι	11.373
» 1888	.....	»	6.837
» 1889	.....	»	2.500
» 1890	.....	»	1.230
Ἐν ὄλφ	τόννοι		21.940

Ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας Σέρφος-Σπηλιαζέξα

Ἔτος 1894	.....	τόννοι	11.300
» 1895	.....	»	21.000
» 1896	.....	»	11.500
» 1897	.....	»	8.000
» 1898	.....	»	15.500
» 1899	.....	»	14.500
» 1900	.....	»	11.000
» 1901	.....	»	15.000
» 1902	.....	»	8.000
» 1903	.....	»	10.400
Ἐν ὄλφ	τόννοι		126.200
Σύνολον			148.140

Γ'. ΔΕΣΠΟΖΙΤΟΣ ΚΑΠ.

Ούτος εξεμεταλλεύθη τὸ εἰς θέσιν Βιγκέθι μεταλλεῖον, ὅπερ ἀρχικῶς παρεχωρήθη εἰς τὸν Δ. Πηνιατόρον διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1878 Βασ. Διατάγματος. Ἡ ἔκτασις τοῦ ὑπὸ τοῦ Δεσποζίτου ἐκμεταλλευθέντος μέρους ἦτο 2.249,978.

Τὰ ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ἐξαχθέντα ποσά, κατὰ τὰ τελευταῖα τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἔτη, εἶναι τὰ ἑξῆς:

	Σιδηρομαγγάνιον Μολυβδοῦχα	
Ἔτος 1901	τόννοι 7.078	—
» 1902	» 3.044	65
» 1903	» 2.919	32
» 1904	» 2.889	906
» 1905	—	—
» 1906	» 1.860	—
Ἐν ὄλῳ τόννοι	17.790	1.003

5. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ (ΒΟΙΩΤΙΑΣ)

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκ στρεμμάτων 2.455,608 παρεχωρήθη ἀρχικῶς εἰς τοὺς κ. κ. Βουδούρη, Μακρῆν καὶ Καράμπελαν, διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου 1909 Βασ. Διατάγματος, ἐξεμισθώθη δὲ εἰς τὴν ἑταιρίαν «Βοιωτία», ἣτις συνεχωνεύθη μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Ἑταιρίαν Μεταλλείων, εἰς ἣν καὶ ἀνήκει ἤδη.

Κατὰ τὸ 1910 δὲν ἐγένοντο ἐν τῷ μεταλλείῳ τούτῳ ἐργασίαι ἐξορύξεως.

Αἱ μέχρι τοῦδε πωληθεῖσαι ποσότητες ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Ἔτος 1909	τόννοι 10 730
» 1910	» 18.189
Ἐν ὄλῳ τόννοι	28.919

Διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου μεταλλείματος, ὑπάρχει ἐγκατάστασις ἑναερίου σιδηροδρόμου, ἀπλοῦ σύρματος, συστήματος Roo, μήκους 5 χιλιομέτρων, σιδηρῶν ὑποστηριγμάτων, δι' οὗ μεταφέρεται τὸ μέταλλωμα μέχρι τοῦ 14 χιλιομέτρου τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Λαρυμνῆς, διὰ ταύτης δὲ μεταφέρεται εἰς Λάρυμναν.

6. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΕἰΣ ΛΕΪΚΑ (ΚΑΛΑΜΩΝ)

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκ στρεμμάτων 21.114,100 παρεχωρήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου 1906 Βασ. Διατάγματος εἰς τοὺς Κ. Μητσόπουλον, Σπ. Πάτσιον, Α. Κουτουμᾶνον, Γ. Παπαδάκη, καὶ Η. Μαυρομιχάλην, κεῖται δὲ παρὰ τὰ χωρία Λεῖκα καὶ Κατσαρέικα, πλησίον τῶν Καλαμῶν.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐξεμισθώθη εἰς τοὺς Ζί-

ζηλαν, Ἀραβαντινὸν κλπ. σχηματίσαντας τὴν Ἑταιρίαν «Λεῖκα» καὶ ἐργασθέντας κατὰ τὸ 1908 εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ διάστημα ταύτης ἐπωλήθησαν ἐν ὄλῳ 7.000 τόννοι, ἀλλ' ἡ περαιτέρω ἐκμετάλλευσις ἐγκατελείφθη.

Τὸ μέταλλωμα εὐρίσκεται εἰς σχεδὸν κατακόρυφον φλέβα πάχους 3-5 μέτρων, διήκουσαν κατὰ τὴν Διεύθυνσιν ΒΔ-ΝΑ ἐπὶ μήκους χιλιομέτρων τινῶν.

Τὸ μέταλλωμα εἶναι μαγγανιοῦχος σίδηρος (ἐν μέρει εἰς ἀνθρακικὴν κατάστασιν) περιεκτικότητος 37-42% εἰς σίδηρον καὶ 8% εἰς μαγγάνιον.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1911 οἱ ἰδιοκτῆται τῆς παραχωρήσεως ταύτης παρητήθησαν μέρους τῆς ἐκτάσεως τοῦ μεταλλείου τούτου, διατηρησάντες μόνον 2.300 στρέμματα.

7. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΝΙΚΟΣΙΑΣ ΝΟΒΑΡΑΣ

Ἐκτὸς τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ μεταλλείου τῆς Ἑταιρίας «Νέα Ἀντίπαρος» (περὶ οὗ κατωτέρω) ὁ Ἀντώνιος Νικοςίας Νοβάρας ἔχει ἐκμισθώσει ἐν Ἀντιπάρῳ καὶ τὸ ἐκ στρεμμάτων 19.051,370 μεταλλεῖον, παραχωρηθὲν εἰς Γ. Κόρπαν καὶ Μ. Κανελλόπουλον διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1881 Βασ. Διατάγματος.

Ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ἐξορύσσει σιδηρομέταλλωμα περιεκτικότητος 48% εἰς σίδηρον, ἐπώλησε δὲ κατὰ τὸ 1908 καὶ 1909 τόν. 2.840.

8. Γ. Ν. ΣΓΟΥΡΓΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

Ὁ Γ. Ν. Σγούργας, Ζαρόκωστας καὶ Σια ἐξεμεταλλεύθησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς παραχωρήσεως τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ Τυροῦ τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας μεταλλεῖον ἐκ στρεμμάτων 18.453,487, παραχωρηθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1911 Β. Διατάγματος εἰς Χ. Ἀνδρέου καὶ Ν. Ζαρόκωσταν.

Τὸ ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ἐξορυσσόμενον μέταλλωμα εἶναι λειμονίτης περιεκτικότητος 52-53% εἰς σίδηρον, 5% εἰς πυριτικὸν ὀξὺ καὶ 0,027 φωσφόρον.

Μέχρι τοῦ 1904, ὅτε διέκοψαν τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐπώλησαν 13.200 τόννους.

Κατὰ τὸ 1910 ἐξετέλεσαν μικρὰς τινὰς ἐρευνητικὰς ἐργασίας.

Ἐσχάτως τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐξεμισθώθη ὑπὸ προθεσμίαν εἰς αὐστριακὴν Ἑταιρίαν.

9. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο εὗρισκόμενον εἰς τὴν Φθιώτιδα παρὰ τὴν Στυλίδα, ἐκτάσεως 20.511 στρεμμάτων παρεχωρήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Μαΐου 1906 Β. Διατάγματος εἰς Ζητουνιάτην, Βακάλογλον, Μάτσαν καὶ Σκουμπουρδῆν, οἵτινες ἐξεμίσθωσαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἑταιρίαν Μεταλλείων

Ἡ Ἑταιρία αὕτη ἐξετέλεσε κατὰ τὸ 1905 - 1906 δοκιμαστικὰς τινὰς ἐργασίας, ἀλλὰ δὲν ἀπεράσισε τὴν ἐκμετάλλευσίν του κρίνασα αὐτὴν ἀσύμφωρον.

Τὸ μέταλλευμα εἶναι σπογγώδης αἱματίτης σιδηρόλιθος περιεκτικότητος 48 - 49% εἰς σίδηρον εὗρισκόμενος εἰς τὴν ἐπαφὴν ἀσβεστολίθου καὶ ὄφειτου.

Τὸ μέταλλευμα περιέχει ποσότητα τινα θείου (0.5 - 0.7%) προερχομένην ἀπὸ σιδηροπυρίτην καὶ χαλκοπυρίτην.

10. ΕΤΑΙΡΙΑ MÜLLER ET CIE

Ἡ Ἑταιρία αὕτη ἐξεμεταλλεύθη τὸ εἰς τοὺς Χριστόπουλον κλπ. παραχωρηθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Εοσεμβρίου 1898 Βασ. Διατάγματος μεταλλεῖον ἐν Κύνθῳ ἐκτάσεως στρεμμάτων 610,364, κείμενον εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη τῆς νήσου καὶ εἰς τὴν θέσιν Σέλι.

Ἡ Ἑταιρία αὕτη διέκοψε κατὰ τὸ 1907 τὰς ἐργασίας της, ἐξαντληθέντος τοῦ κεφαλαίου της, ἔνεκα τῶν ὑπερόγκων δαπανῶν, εἰς ἃς ὑπεβλήθη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ὑπερτιμήσασα τὴν ἀξίαν καὶ ἰδίως τὴν ποσότητα τοῦ μεταλλεύματος.

Τὸ πωληθὲν ἐν ὄλῳ σιδηρομέταλλευμα ἀνήλθε μέχρι τῶν 30.000 τόννων.

11. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΕΝ ΑΝΔΡῶ

Ἐργασίαι ἐγένοντο ἐπίσης εἰς τὸ ἐν Ἄνδρῳ παρὰ τὸ Γαύριον μεταλλεῖον, πωληθέντων 10.000 τόννων ὑπὸ τοῦ Μικλάουσι καὶ τῆς Βελγικῆς Ἑταιρίας Petersen et Bodevik (παραχώρησις Μικλάουσι, Β. Δ. τῆς 15 Μαΐου 1873 στρέμματα 3.087,150), ἔνθα ὑπάρχει καὶ ἐγκατάστισις ἑναερίου σιδηροδρόμου συστήματος Pohlig μὲ ξύλινα ὑποστηρίγματα, μήκους 2.900 μ., δι' οὗ τὸ μέταλλευμα μετεφέρετο εἰς Ἄγ. Πέτρον.

Τὸ μέταλλευμα τοῦ μεταλλεῖου τούτου εὗρσκειται εἰς ὄωγμάς ἐντὸς τοῦ μαρμαρυγιακοῦ σχιστολίθου καὶ εἶναι αἱματίτης περιεκτικότητος 46% εἰς σίδηρον καὶ 15% εἰς πυριτικόν

ὄξύ. Τὸ μέταλλευμα τοῦτο ἔχει πιθανότητα νὰ προέρχεται ἐξ ὀξειδώσεως σιδηροπυρίτου.

12. ΕΤΕΡΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΣΙΔΗΡΟΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐρευνητικαὶ ἐργασίαι ἐγένοντο ἐπίσης ἐν Ἄμοργῷ καὶ εἰς ἄλλας νηοῖδας, ἐπίσης δὲ εἰς πλείστα σημεῖα Εὐβοίας, Λοκρίδος κτλ. ἀνευ σοβαρῶν μέχρι σήμερον ἀποτελεσμάτων.

Β' ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΜΑΓΓΑΝΙΟΥ

1. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΜΑΓΓΑΝΙΟΥ ΕΝ ΜΗΛῶ (ΘΕΣΙΣ ΒΑΝΙ)

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἐξῆς παραχωρήσεων:

- 1) Ἡλίας Κεχαγιᾶς Β. Δ. τῆς 7 Φεβρουαρίου 1871... στρέμματα 1.841,820
  - 2) Κ. Ν. Κωστής Β. Δ. τῆς 7 Φεβρουαρίου 1871... στρέμματα 1.160,503
  - 3) Φ. Ι. Φ. Σερπιέρης Β. Δ. τῆς 17 Νοεμβρίου 1898... στρέμματα 1.764,394
- Ἐν ὄλῳ στρέμματα 4.766,717

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκμεταλλεύεται ὁ Φ. Ι. Β. Σερπιέρης ὅστις ἠγόρασεν τὰς δύο πρώτας παραχωρήσεις.

Τὸ μέταλλευμα εἶναι πυρολουσίτης ἔμπεποτισμένος μὲ ἄργιλλον εὗρισκόμενος εἰς μικρὰ τεμάχια μόλις φθάνοντα τὸ μέγεθος πυγμῆς περιεκτικότητος 25 - 40% εἰς μαγγάνιον.

Ὁ μεταλλοφόρος σχηματισμὸς τοῦ μεταλλεῖου τούτου συνίσταται εἰς κανονικὰς στρώσεις λεπτῆς ἄμμου, περιλαμβανοῦσης βόλους μεταλλεύματος.

Μέχρι τοῦ τραχύτου, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ ὑπόστρωμα παρατηροῦνται πέντε τοιαῦται στρώσεις, ἔχουσαι πάχος ποικίλλον ἀπὸ 0,10 - 3 μέτρα. Αἱ στρώσεις αὗται χωρίζονται ὑπὸ στρώσεων ἀγόνων ἄμμων πάχους μέχρι 10 μ.

Ἡ ἐποχὴ τοῦ σχηματισμοῦ τούτου εἶναι σαφῶς τριτογενὴς (ἀπὸ τῆς ἠωκαίνου εἰς τὴν πλειόκαινον), ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν ἀπολιθωμάτων.

Αἱ ἐπὶ τοῦ μεταλλεῖου τούτου ἐργασίαι ἔχουσι διακοπῇ ὡς ἀσύμφωροι, λόγῳ τοῦ συναγωνισμοῦ τῶν μεταλλευμάτων τοῦ Καυκάσου, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1909.

Ἡ ἐκμετάλλευσις ἐνηργεῖτο ὑπαιθρίως, τὸ δὲ προϊόν ἐπλύνετο εἰς διαδοχικὰ Trommel.

Ἡ παραγωγή ἐποίκιλλε ἀπὸ 12.000-14.000 τόννων.

Ἐπὶ τοῦ μεταλλείου τούτου ὑπάρχει ἔτι ἀπόθεμα 8.000 - 9.000 τόννων, μὴ ἐπιτευχθείσης ἔτι τῆς πωλήσεως αὐτῶν.

Τὸ ἐν ὄλφ πωληθὲν ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ποσὸν μεταλλεύματος φαίνεται ἐκ τοῦ κάτωθι πίνακος:

Ἔτος	1886	.....	τόννοι	89,745
»	1887	.....	»	678,—
»	1888	.....	»	1.057,265
»	1889	.....	»	6.890,620
»	1890	.....	»	18.100,209
»	1891	.....	»	13.769,380
»	1892	.....	»	12.033,600
»	1893	.....	»	5.161,130
»	1894	.....	»	9.511,695
»	1895	.....	»	7.748,655
»	1896	.....	»	15.759,880
»	1897	.....	»	12.423,295
»	1898	.....	»	14.479,200
»	1899	.....	»	18.262,135
»	1900	.....	»	10.503,415
»	1901	.....	»	6.446,661
»	1902	.....	»	14.820,511
»	1903	.....	»	6.692,370
»	1904	.....	»	9.443,355
»	1905	.....	»	15.381,454
»	1906	.....	»	10.069,516
»	1907	.....	»	10.116,825
»	1908	.....	»	357,060
»	1909	.....	»	4.293,929
»	1910	.....	»	41,—

Ἐν ὄλφ τόννοι 224.130,905

2. ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΙ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Ἡ Ἐταιρία αὕτη ἐξεμεταλλεύετο μαγγάνιον ἐν Κιμῶνι εἰς τὰς ἐξῆς παραχωρήσεις:

- 1) Εἰς Φ. Πάλλην Β. Δ. τῆς 18 Ἰουλίου 1873. . . . στρέμματα 3.473,482
  - 2) Εἰς Φ. Πάλλην Β. Δ. τῆς 1 Ἰουνίου 1876. . . . στρέμματα 21.418,826
  - 3) Εἰς Α. Ψύλλαν Β. Δ. τῆς 28 Νοεμβρ. 1898. . . . στρέμματα 10.908,851
- Ἐν ὄλφ στρέμματα 35.801,159

Τὰς ἐργασίας τῆς ἤρχισε κατὰ τὸ 1907 καὶ διέκοψε μετὰ τρία ἔτη, λόγῳ τῆς ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ μεταλλεύματος.

Τὸ μετάλλευμα (μαγγάνιον 22% καὶ πυριτικὸν ὀξὺ 43%) εὐρίσκεται ἐντὸς κατακορύφου σχεδὸν ῥήγματος διασχίζοντος λόφον ἐκ τραχύτου.

Τὸ πάχος τοῦ ῥήγματος τούτου εἶναι 2 1/2 μ. Ἡ ἐκμετάλλευσις (ἀπὸ τῆς στάθμης 56 μ. μέχρι τῆς στάθμης 132 μ) ἐγένετο ὑπογείως, πληρουμένων τῶν κενῶν διὰ λίθων, ἡ δὲ μεταφορὰ διὰ σιδηροτροχιῶν.

Τὸ μετάλλευμα ὑφίστατο διαλογὴν καὶ πλῆσιν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ἐγκατεστημένον πλυντήριο, ἡ δὲ περιεκτικότης του ἀνήρχετο μετὰ τὴν πλῆσιν εἰς 36% μαγγάνιον καὶ 10 - 18% πυριτικοῦ ὀξέος.

Ἐπωλήθησαν ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου τόννοι 2.600 μένουσι δὲ ἐν ἀποθηκῆσιν 9.000 τόννοι.

Ι. Δ. ΚΟΚΚΙΝΗΣ

Οὗτος ἐξετέλεσεν ἐρευνητικὰς ἐργασίας εἰς τὸ ἐν Ἄνδρῳ μεταλλεῖον μαγγάνιου (35%) ἐκ στρεμμάτων 30.861, παραχωρηθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1901 Βασ. Διατάγματος εἰς τὸν Μ. Σ. Κοκκίνην.

Γ' ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΜΟΛΥΒΔΟΥ

1. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΜΥΚΩΝΟΥ

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκ στρεμμάτων 24.487,854 παραχωρήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1898 Βασ. Διατάγματος εἰς τοὺς Σ. Λεοπόζιτον καὶ Λ. Δεπιάν, οἵτινες ἐξεμεταλλεύθησαν μέχρι τοῦ 1907, τὴν ἐντὸς τῆς παραχωρήσεως ταύτης φλέβα ἀργυροῦχου μολύβδου, μεθ' ὃ ἐμίσθωσαν τοῦτο εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐταιρίαν Λαυρίου.

Ἡ μέχρι τοῦ 1903 ἐκμετάλλευσις ἐγένετο εἰς διαπερῶσαν τὸ κύριον πέτρωμα (γρανίτης) φλέβα πεπληρωμένην βαρύτου, ἐντὸς τοῦ οὗτου εὐρίσκειτο κατὰ φωλεὰς μολυβδοῦχον μετάλλευμα περιεκτικότητος 40 - 60% εἰς μολύβδον, περιέχον καὶ 2.000 - 3.000 γραμμάρια ἀργύρου κατὰ τόννον.

Τῆς φλεβὸς ταύτης ταχέως ἐξαντληθεῖσις ἐγένοντο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἄκαρποι ἐρευνητικαὶ ἐργασίαι καὶ μικρὰ ἐκμετάλλευσις σιδηρολίθου.

Ἦδη ἡ Γαλλικὴ Ἐταιρία Λαυρίου ἐκμεταλλεύεται ἀργυροῦχον μολύβδον περιεκτικότητος 14 1/2% εἰς μολύβδον, καὶ 450 γραμμάρια ἀργύρου, ἐξ οὗ ἐξώρυσε κατὰ τὸ 1910 τόννους 1596, ἀπασχολήσασα 40 ἐργάτας.

Τὰ ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου πωληθέντα ποσὰ φαίνονται ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι.

Έτος	Άργυρομολυβδόχα, τόννοι	Σιδηρόλιθος, τόννοι	Παρατηρήσεις
1900	936,175	—	
1901	3.971,441	—	
1902	1.835,036	—	
1903	1.387,792	—	
1904	1.170,787	—	
1905	2.765,949	—	
1906	3.395,997	2.734,000	ἐπὶ πλέον ἀνεκποίητος σιδηρόλιθος ἐν ἀποθήκῃ τόννοι 1600 περίπου.
1907	2.314,028	—	
1908	334,518	—	
1909	Διακοπὴ ἐκμεταλλεύσεως	—	
1910	1.596,483	—	
	19.708,205	2.734,000	διὰ τῆς μισθωτοῦ Γαλλικῆς Ἑταιρίας μεταλλείων Λαυρίου.

2. ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΦΝΟΣ - ΕΥΒΟΙΑ

Ἡ Ἑταιρία αὕτη κέκτηται παραχωρήσεις: ἐν Σίφνῳ, ὡς ἤδη ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἑταιρία «Κάψαλος», ἐν Μήλῳ (ἴδε βαρυτίνη) καὶ ἐν Καρυστίᾳ.

Ἐκ τῶν πολλῶν ἐτῶν ἔχει διακόψει τὰς ἐργασίας της, ἤδη δὲ ἐμίσθωσε τὰ ἐν Καρυστίᾳ μεταλλεῖα της εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἑταιρίαν Λαυρίου προτιθεμένην νὰ ἐνεργήσῃ ἐρεύνας.

3. ΕΤΑΙΡΙΑ "ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ,"

Αὕτη κέκτηται ἐν Τήνῳ ἐν μεταλλεῖον ἀργυροῦ καὶ μολύβδου, εὐρισκόμενον ἐντὸς ἀσβεστολίθου.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκ στρεμμάτων 8.712,454, παρεχωρήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1873 Βασ. Διατάγματος εἰς τοὺς Τροχάνην, Παξιμάδη, Ζητουσιάτην κτλ. ἐξαισθώθη δὲ ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρίας Λαυρίου, ἥτις ἐνεργεῖ ἐρεύνας.

4. ΕΤΕΡΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

Πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουσι μεταλλεύματα μολύβδου, ἰδίως ἀργυροῦ καὶ γαληνίου, ὡς ἐν Σίφνῳ, Σερίφῳ, Ἀντιπάρῳ Κυνοῦρίᾳ κτλ. ἐκτάσεως ἐκ στρεμμάτων 8.558,359 ἔνθα εὐρέθη ἐντὸς ἀσβεστολίθου, φλέψ περιέχουσα 50 % μολύβδου καὶ ὀπόθεν ἐξήχθησαν 30 τόννοι.

Δ'. ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΥ

1. ΕΤΑΙΡΙΑ "ΝΕΑ ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ,"

Ἡ μεταλλευτικὴ Ἑταιρία «Νέα Ἀντίπαρος» ἐνεκρίθη διὰ Β. Δ. τῆς 10 Ἰουνίου 1903, διε-

δέχθη δὲ τὴν μεταλλευτικὴν Ἑταιρίαν «Ἀντίπαρος», ἀναλαβοῦσα τὴν κατ' ἀποκοπὴν ἑκκαθάρισιν αὐτῆς ἀντὶ δραχμῶν 120.850.

Τὸ ἐγκεκριμένον μετοχικὸν κεφάλαιον τῆς Ἑταιρίας ταύτης ἀνέρχεται εἰς 1.000.000 δραχμῶν, μέχρι τέλους ὅμως τοῦ 1910 εἶχον ἐκδοθῆ 2.297 μετοχαὶ τῶν 50 δραχμῶν ἑκάστη.

Σκοπὸς τῆς Ἑταιρίας εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς ἐν Ἀντιπάρῳ παραχωρήσεως περιεχοῦσης μεταλλεύματα ψευδαργύρου ἐκ στρεμμάτων 5.252,296 ἐκδοθείσης ἀρχικῶς ἐπ' ὀνόματι τῶν Α. Κουμουνοῦρου, Περόγλου κτλ. μεταβιβασθείσης δὲ εἰς τὴν προκατόχον Ἑταιρίαν «Ἀντίπαρος».

Ἡ Ἑταιρία ἔχει περιέλθει εἰς δίκην μετὰ τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρίας Λαυρίου, ἐκμεταλλεομένης συνορεύον μεταλλεῖον λόγῳ ἀμφισβήτησεως ὁρίων.

Ἐπὶ τοῦ μεταλλεῖου ἔχουσιν ἐκτελεσθῆ ἐγκαταστάσεις ἀξίας 10.000 δραχμῶν.

Κατὰ τὸ 1910 εἰργάσθη ὁ ἐκμισθωτὴς Ἀντ. Νικοσίας Ναβάρας ἑξορύξας 150 τόννους ψευδαργυροῦ μεταλλεύματος περιεκτικότητος 27 - 28 % εἰς ψευδάργυρον καὶ ἀπασχολήσας περὶ τοὺς 15 ἐργάτας.

Οὐδεμίαν πώλησιν ἐπετεύχθη.

2. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ "ΜΕΓΑΛΑ ΠΕΥΚΑ,"

(ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ)

Μικρὰ ἐκμετάλλευσις καλαμίνης ἐνεργεῖται ἐν Λαυρεωτικῇ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου Α. Λιβανίου, ἐκμισθωτοῦ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1873 Β. Διατάγματος ἐκδοθείσης ἐπ' ὀνόματι τῶν Ν. Πιεργάκου κτλ. παραχωρήσεως μολύβδου (ψευδάργυρος διὰ Β. Δ. τῆς 9 Ἀπριλίου 1881) ἐκ στρεμμάτων 7.826,064.

Τὸ μέταλλευμα μεταφέρεται διὰ κάδρων εἰς Καμάριζαν καὶ πωλεῖται εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἑταιρίαν Λαυρίου.

Τὰ ἐκ τοῦ μεταλλείου τούτου ἐξαχθέντα ποσὰ περιλαμβάνονται εἰς τοὺς στατιστικούς πίνακας, προκειμένου περὶ τῆς Γαλλ. Ἑταιρίας (μεταλλεύματα ἐξ ἀγορᾶς).

3. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΕΝ ΜΑΚΡΟΝΗΣΩΙ

Τοῦτο παρεχωρήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1881 Βασ. Διατάγματος εἰς τοὺς Χρηστομάνον, Βλάχον, Κορδέλλαν κλπ. περιλαμβάνει δὲ ὁλόκληρον τὴν νῆσον Μακρόνησον ἢ Ἐλένην (στρέμματα 16.902,600).

Ἐπὶ τοῦ μεταλλείου μόνον δοκιμαστικαὶ ἐργασίαι διὰ ψευδάργυρον ἔχουσι ἐνεργηθῆ.

Ἦδη τοιαύτας ἐκτελεῖ ὁ μισθωτῆς Ἰ. Σταθάκης.

4. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΕΝ ΔΟΝΟΥΣΗ (ΝΗΣΙΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΣ ΤΗΣ ΝΑΞΟΥ)

Τοῦτο παρεχωρήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1905 Βασ. Διατάγματος καὶ διὰ στρέμματα 14.700,860 εἰς Π. Σκουζὲν καὶ Ι. Βουγιουκλάκην, οἵτινες προσλαβόντες συνεταιίρους τὸν Φ. Σεργιέρην καὶ Π. Συνοδιὸν τὸ ἐξέμισθωσαν κατὰ τὸ 1906 εἰς τοὺς Δεσπόζιτον καὶ Δελιὰν διὰ δοκιμαστικὰς ἐρεῦνας.

Κατὰ ταύτας (1907 - 1909) ἐξήχθησαν περὶ τοὺς 600 - 700 τόννους ψευδαργυρούχου μεταλλεύματος ($Zn = 30\%$), ἡ δὲ ἐκμετάλλευσις ἐκκατελείφθη ὡς ἀσύμφορος.

Ε' ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΧΑΛΚΟΥ

1. ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΡΓΕΛΙΣ - ΘΗΡΑ

Ἡ Ἑταιρία αὕτη κέκτηται τὰς ἐξῆς παραχωρήσεις:

Ἐν Παλ. Ἐπιδάυρω Β. Δ. τῆς 8 Ὀγούστου 1872. στρέμματα	3 377,473	μαγγάνιον
Ἐν Τροιζηνίᾳ Β. Δ. τῆς 8 Ἀυγούστου 1872 στρέμματα	415,574	χρῶμιον
Ἐν Παλ. Ἐπιδάυρω Β. Δ. τῆς 11 Μαρτίου 1873 στρέμματα.	8.543,933	>
Ἐν Παλ. Ἐπιδάυρω Β. Δ. τῆς 25 Ἰουνίου 1873 στρέμματα.	1.866,—	>
Ἐν Θήρᾳ Β. Δ. τῆς 25 Νοεμβρίου 1874.	22.912,379	μόλυβδος

Ἐπὶ τῶν διὰ χαλκὸν ἐν Τροιζηνίᾳ παραχωρήσεων, εἰργάσθη ἡ Ἑταιρία αὕτη, ἀλλὰ λόγῳ τῆς ἀθροῦς ἐμφανίσεως ὑδάτων ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας τῆς.

Ἐπὶ τῆς διὰ μαγγάνιον παραχωρησέως τῆς εἰργάσθη ὁ κ. Κ. Τριανταφύλλου ὡς μισθωτῆς, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀφοῦ ἐπώλησε 700 περίπου τόννους ($Mn = 43\%$) ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν.

Ἐν Θήρᾳ μόνον δοκιμαστικὰς ἐργασίας ἐξετέλεσεν.

2. ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΝ ΧΑΛΚΟΥ ΕΝ ΣΚΥΡΩΙ

Ἐν Σκύρῳ, εἰς τὴν θέσιν Μαυρωνᾶ, παρεχωρήθη εἰς τοὺς Ἄντων. Ἀντωνιάδην, Γ. Πολυγένην κλπ. διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1906 Βασ. Διατάγματος, ἔν μεταλλεῖον χαλκοῦ ἐκτάσεως στρεμμάτων 12.410,062.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐξηρευνήθη κατὰ τὸ 1907 ὑπὸ τοῦ Νοβάρα, ὅστις ὁμως τὸ ἐγκατέλειπεν, κατὰ δὲ τὸ 1909 ἐξέμισθώθη εἰς τοὺς Δελιὰν καὶ Γεωργίου, οἵτινες ἐπελήφθησαν ἐρευνῶν.

Τὸ μέταλλευμα (πυρίτης καὶ χαλκοπυρίτης) εὐρίσκεται ἐμπεποτισμένον ἐντὸς ὑδροφόρου ἀσβεστολιθικοῦ στρώματος, πάχους 0,10 - 1,50 μέτρ. καὶ ἐλαφρᾶς κλίσεως, εὐρισκομένου ἐντὸς σχιστολίθου.

Ἡ περιεκτικότης τοῦ μεταλλεύματος μετὰ διαλλογὴν ἐποικίλλε ἀπὸ 5 - 7 % εἰς χαλκόν.

Λόγῳ τῶν μεγάλων ἐξόδων καὶ δυσκολιῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐγκατελείφθη αὕτη κατὰ τὸ 1910.

Ἐξωρύχθησαν ἐν ὄλῳ 180 τόννοι, πωληθέντες εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἑταιρίαν Λαυρίου ἀντὶ 50 φρ. ὁ τόννος.

3. ΕΤΕΡΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

Μεταλλεύματα χαλκοῦ εὐρίσκονται καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὧν ἐνηργήθησαν δοκιμαστικαὶ τινες ἐργασίαι.

Ἐν Φθιώτιδι (Λιμογάρδι «Ἑταιρία Ὀρθρος» παραχώρησις Δημοουλούλια Β. Δ. τῆς 31 Μαΐου 1868 στρ. 5.600), ἐν Λοκρίδι, Δρυόπη, Καρύστῳ κλπ. ἐνηργήθησαν σοβαραὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τοιαῦται, ἥδη ὁμως οὐδεμία ἐργασία εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα γίνεται.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡλ. Π. Γούναρης
Ἐπιθεωρητῆς Μεταλλείων